TYTUŁ PROJEKTU:

BADANIA ORGANIZMÓW SAPROKSYLICZNYCH W RÓŻNYCH EKOSYSTEMACH LEŚNYCH WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO - ETAP II

OPIS PROJEKTU

Projekt zawiera kilka działań, które łącznie mają na celu kontynuowanie i rozszerzenie badań dotyczących występowania organizmów saproksylicznych – ich składu gatunkowego, rozmieszczenia i preferencji siedliskowych. Uzyskane dane posłużą do opracowania i wydania publikacji dotyczących organizmów saproksylicznych Wigierskiego Parku Narodowego.

Działanie 1. Zakup sprzętu uzupełniającego i literatury fachowej

Na potrzeby realizacji projektu zakupiony zostanie następujący sprzęt i literatura:

- czujnik promieniowania - 1 szt.
- pułapki ekranowe typu „Netocia" - 30 szt.
- fotoeklektor - 12 szt.
- książki dotyczące rozpoznawania wybranych grup organizmów saproksylicznych

Sprzęt będzie zakupiony na początku realizacji projektu, w kwietniu 2013 r.

Czujnik promieniowania będzie zainstalowany na kłodzie martwego drewna, która została wybrana do szczegółowych badań - na niej rozmieszczone są już czujniki mierzące wilgotność i temperaturę w drewnie. Po konsultacjach przeprowadzonych z pracownikami IBL konieczne okazało się mierzenie promieniowania nie tylko na stacjach meteorologicznych, które charakteryzują ogólne warunki klimatyczne, ale również na samej badanej kłodzie.

Badania owadów saproksylicznych będą wzbogacone o odłowy za pomocą pułapek ekranowych, obejmujących tylko próchnowiska w pierwszych fazach rozkładu. Zbiór za pomocą tej metody prowadzony będzie na powierzchniach badawczych jak również na sąsiadującym z nimi terenie w okresie od kwietni do listopada 2013 roku. Drewno w początkowych fazach rozkładu jest twarde i nie da się z niego pobrać próby w postaci próchna. Próbę będą stanowiły, więc owady chwytane za pomocą zmodyfikowanej pułapki

ekranowej typu „Netocia” zamontowanej na próchniejącym pniu.

Dla usprawnienia i ułatwienia badania owadów znajdujących się w próchnowiskach w ostatnich fazach rozkładu zakupione zostaną fotoeklektory (zmodyfikowane aparaty Tullgrena). Za pomocą tych urządzeń z próchna pobranego w terenie wypłaszane będą organizmy saproksyliczne.

Działanie 2. Inwentaryzacja organizmów saproksylicznych na powierzchniach badawczych

Na wszystkich powierzchniach badawczych kontynuowana będzie inwentaryzacja organizmów saproksylicznych – grzybów, śluzowców, mszaków i owadów. W inwentaryzacji weźmie udział grupa pięciu biologów, którzy w 2012 roku wybrali powierzchnie i przeprowadzili już pierwsze badania.

Prace terenowe w ramach projektu będą trwały od kwietnia do końca października 2013 roku. Okazy łatwe do identyfikacji gatunkowej będą badane w terenie, a pozostałe osobniki będą zbierane i oznaczane w laboratorium. Przez cały czas będzie prowadzona dokumentacja fotograficzna gatunków i stanowisk.

Zadanie będzie realizowane od kwietnia do grudnia 2013 roku.

Działanie 3. Badanie wybranych czynników siedliskowych

Na trzech powierzchniach badawczych oraz na zlokalizowanych w ich obrębie stanowiskach badawczych kontynuowane będą badania czynników siedliskowych. Badania te będą wykonywane równolegle z prowadzeniem inwentaryzacji organizmów saproksylicznych.

Zadanie będzie realizowane do grudnia 2013 roku.

Działanie 4. Opracowanie wyników i sporządzenie raportu z drugiego etapu badań

Uzyskane wyniki składu gatunkowego i rozmieszczenie badanych organizmów saproksylicznych oraz ich preferencji siedliskowych zostaną opracowane i przedstawione w postaci raportu. Działanie zostanie zakończone do 7 grudnia 2013 roku.

Działanie 5. Działania informacyjno-edukacyjne

Informacje o projekcie oraz jego rezultaty zostaną opublikowane na stronie internetowej Wigierskiego Parku Narodowego. Ponadto odpowiednie informacje o projekcie znajdą się w artykułach drukowanych w niektórych czasopismach, np. kwartalnik „Wigry". Informacje o projekcie (tytuł, źródła finansowania) będą zamieszczane na wszystkich dokumentach typu: zawiadomienia, sprawozdania itp.

Podjęcie działań edukacyjnych dotyczy popularyzacji tematyki różnorodności biologicznej lasu oraz znaczenia martwego drewna w jej wzbogacaniu i wynika z faktu,

że wiedza na ten temat wśród społeczności jest na bardzo niskim poziomie, co w wielu przypadkach utrudnia prowadzenie działań ochronnych czy badawczych. Zaplanowano zatem, równolegle do prowadzonych badań, działania związane z edukacją przyrodniczą, polegające na prowadzeniu zajęć i wydaniu publikacji - pakietów edukacyjnych i ulotek. Pakiety edukacyjne będą korespondowały z treścią już istniejących przystanków, które znajdują się na ścieżce edukacyjnej, a także w dużej mierze z przystankiem „Po co w lesie martwe drewno", zaplanowanym w niniejszym projekcie. Działania edukacyjne będą zatem składały się z następujących elementów:

I. Przygotowanie przystanku „*Po co w lesie martwe drewno*" na ścieżce edukacyjnej „Las" (działanie będzie polegało na przygotowaniu powierzchni pod przystanek, wykonaniu konstrukcji tablicy edukacyjnej i montażu jej w terenie);

II. Wydanie publikacji dla uczestników zajęć edukacyjnych

1. Pakiety edukacyjne w etui
- Zeszyt edukacyjny dla klas IV-VI „Tajemnice lasu" – materiał dla ucznia (nakład 1500 sztuk, format A4, liczba stron 12, w środku dodatkowo wszyta wkładka (2 kartki A4) z naklejkami, naklejki z naciętymi konturami;
- Zeszyt edukacyjny dla klas „IV-VI „Tajemnice lasu" - materiał dla nauczyciela (nakład: 500 sztuk, format A4, liczba stron 8;
- Etui do zeszytów – nakład 1500 egzemplarzy, format A4 z naddatkiem, do umieszczenia zeszytów edukacyjnych, szerokość grzbietu minimum 5 mm.

2. Ulotka informacyjna „Martwe drewno" – nakład 3000 egzemplarzy, format 33 x 24 cm, składana potrójnie (ulotka o charakterze popularnonaukowym, przeznaczona dla dorosłych odbiorców - mieszkańców Parku i osób odwiedzających);

3. Ulotka informacyjna „Drugie życie drzewa" – nakład 3000 egzemplarzy, format 33 x 24 cm, składana potrójnie (ulotka przeznaczona dla młodszych grup wiekowych - uczniów i młodych turystów).

III. Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych z młodzieżą szkolną i nauczycielami (działanie będzie polegało na przeprowadzeniu warsztatów dla nauczycieli oraz prelekcji dla uczniów)

IV. Zredagowanie i zamieszczenie w Internecie informacji o realizacji projektu oraz materiałów edukacyjnych oraz sprawozdań.

Działanie 6. Organizacja projektu

W celu sprawnego przeprowadzenia projektu wybrany zostanie kierownik projektu

oraz osoba odpowiedzialna za prowadzenie księgowości projektu. Do zadań kierownika projektu będzie należało formalne kierowanie realizacją projektu, nadzór nad całokształtem działań merytorycznych, kontrolowanie zgodności działań z harmonogramem rzeczowo-finansowym, zabezpieczanie strony technicznej poszczególnych zadań, ustalanie i nadzorowanie terminów wykonania zadań oraz sporządzanie raportu końcowego z realizacji projektu. Do zadań osoby zajmującej się obsługą księgowo-rachunkową projektu będzie należało: zbieranie i odpowiednie opisywanie dokumentów finansowych, sporządzenie raportu finansowego, składanie informacji kierownikowi projektu na temat zgodności wydatków z budżetem i harmonogramem projektu, dokonywanie płatności, sporządzanie odpowiednich dokumentów do Urzędu Skarbowego, ZUS i podwykonawców oraz prowadzenie korespondencji związanej z rozliczeniami finansowymi.

Realizacja projektu będzie wymagała prowadzenia okresowych konsultacji merytorycznych, dotyczących zarówno zakupu sprzętu i jego instalacji, jak i interpretacji uzyskanych wyników. W tym celu niezbędne będą wyjazdy do ośrodków badawczych lub zapraszanie odpowiednich specjalistów do Parku. Do kosztów organizacyjnych włączono również koszt zakupu paliwa do samochodów, które będą brały udział w prowadzeniu części inwentaryzacji przyrodniczej (wykonywanej przez pracowników Parku) i w programach pomiarowych (pobieranie danych ze stacji meteorologicznych oraz czujników wilgotności i temperatury) oraz zakup drobnych materiałów (formalina, gaza młyńska, pudełka, słoiki i worki na próby itp.).